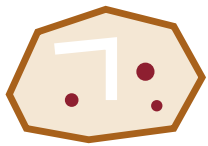
WARIES MISDAADREEKS · N° 031

Zwerfkei
IN
Borger-Odoorn

De zaak van de gevallen steenzoeker

Het logboek van privédetective Lambert Mensink
Emmen, 21 september – 2 oktober 2026

UITGEVERIJ WARIES

VOORAF

Aan de lezer

Op zondagochtend 13 september 2026 vond een man met een hond het lichaam van Geert Lanting onder aan de noordwand van een zandafgraving bij Exloo. De politie sprak van een ongeluk. Zijn zus geloofde dat niet en huurde een privédetective in.

Wat u in handen hebt, is het logboek van die detective: Lambert Mensink, oud-rechercheur, sinds een paar jaar eigen baas in Emmen. Hij schrijft het voor zichzelf: met tijdstippen, kilometers, koffie en twijfels. Wat hij onderweg verzamelde, plakte hij erin: brieven, mails, appjes, lijstjes, een weerrapport, een pagina uit een kasboek. Die stukken zijn genummerd als bijlagen.

Het logboek stopt op vrijdag 2 oktober. Mensink weet dan wie Geert Lanting de dood in heeft gestuurd. Hij schrijft het niet op. U moet het zelf vinden.

Alles wat u daarvoor nodig hebt, staat in dit boek. Niet iedereen spreekt de waarheid, en niet elke waarheid is belangrijk. Tijden doen ertoe. Gewichten doen ertoe. Het weer doet ertoe. Lees langzaam, maak aantekeningen, blader terug.

Achterin vindt u de opdracht met vijf vragen, drie werkbladen, een antwoordformulier en hints in drie niveaus, op hun kop gedrukt zodat u ze niet per ongeluk leest. Daarna volgt een verzegelde pagina. Wat erachter ligt, is de oplossing, met verwijzingen naar de bladzijden waar het bewijs staat.

Speelduur: twee tot vier uur. Alleen of samen; met z'n tweeën is het het leukst, als u elkaars theorieën mag afschieten.

Wie van stenen houdt, weet: ze liggen nooit toevallig ergens. Ze zijn gebracht.

INHOUD

Wat er in dit logboek staat

VOORAF

Aan de lezer 3
Register van bijlagen 5
Wie is wie 6
Het decor 7
Over dit logboek 8

HET LOGBOEK

Maandag 21 september · Kantoor, Emmen 9
Dinsdag 22 september · Exloo en afgraving De Kampsheide 21
Woensdag 23 september · Exloo en De Kampsheide 30
Donderdag 24 september · Hunebedcentrum Borger 35
Vrijdag 25 september · Valthermond 43
Zaterdag 26 september · De Kampsheide 47
Maandag 28 september · Exloo, Heidepad 7 49
Dinsdag 29 september · Emmen 52
Woensdag 30 september · Valthermond 57
Donderdag 1 oktober · De Kampsheide 60
Vrijdag 2 oktober · Kantoor, Emmen 65

VOOR DE LEZER

Uw opdracht 67
Werkblad 1 · zaterdag uur voor uur 68
Werkblad 2 · wie, waarom, wanneer niet 69
Werkblad 3 · wat bewijst welk stuk? 70
Antwoordformulier 72
Hints · niveau 1 73
Hints · niveau 2 74
Hints · niveau 3 75
Verzegeld 76
De oplossing 77
Maandag 5 oktober 81
Nawoord 82

VOORAF

Wie is wie

Lambert Mensink PRIVÉDETECTIVE
58, oud-rechercheur uit Almelo, sinds 2021 zelfstandig in Emmen. Schrijver van dit logboek.

Geert Lanting HET SLACHTOFFER
64, gepensioneerd landmeter uit Exloo, ongetrouwd. Verzamelde zwerfstenen, nauwkeurig tot op de gram.

Wilma Kuiper-Lanting ZIJN ZUS
60, Emmen. Opdrachtgever. Getrouwd met **Herman Kuiper** (63), installateur.

Bram Ottens VERZAMELAAR
67, Valthermond. Heeft achter zijn huis aan het Zuiderdiep een keientuin met honderden stenen: De Keienhof. Getrouwd met **Gré**.

Rik Veldkamp HOVENIER
52, Borger. Eigenaar van Veldkamp Tuin & Steen; lid van de Keienclub Zuidoost-Drenthe, net als Geert.

Roelie Hulshof EIGENAAR ZANDAFGRAVING
61. Directeur van Zandwinning Hulshof B.V., dat afgraving De Kampsheide bij Exloo exploiteert.

Dennis Hulshof MACHINIST
34, haar zoon. Rijdt de shovel en doet het onderhoud.

Albert Hoving GRONDWERKER
56, Exloërveen. Lid van de Keienclub; zoekt al twintig jaar in De Kampsheide.

Ineke Bos CONSERVATOR
49, Odoorn. Werkt voor de stichting Drents Zwerfsteenkabinet; secretaris van de Keienclub.

Jos Kremer HONDENUITLATER
71, Exloo. Vond Geert op zondagochtend, met zijn patrijshond Saar.

Fien Zwiers BUURVROUW
69, woont naast Geert aan het Heidepad in Exloo.

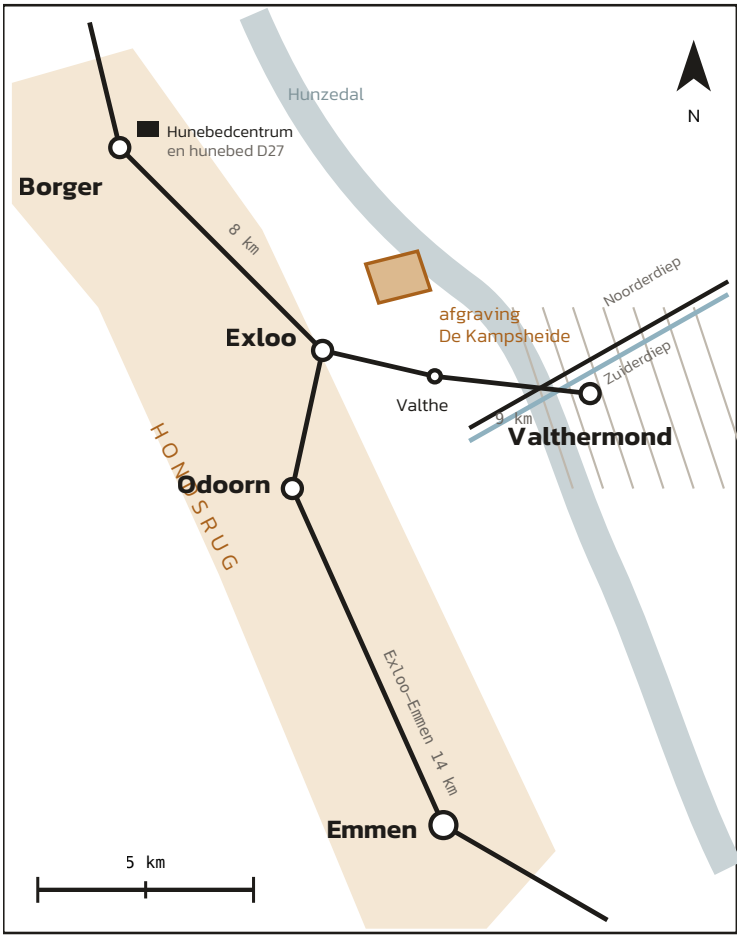
Aaltje Post BUURVROUW
78, woont naast Rik Veldkamp aan de Esweg in Borger.

G. Tiems RECHERCHEUR
Basisteam Hondsrug-Oost. Behandelde de melding van het ongeval.

Afgraving De Kampsheide, Zandwinning Hulshof, de Keienclub, het Drents Zwerfsteenkabinet, café De Kei, café De Zwerver, Historische Kring De Mondenvaart, Zwerfsteenforum.nl en het Basisteam Hondsrug-Oost zijn verzonnen.

VOORAF

Het decor

Schets van Mensink, niet op schaal na te meten. Afstanden over de weg, afgerond. Borger–Emmen 22 km, Exloo–Odoorn 5 km, Odoorn–Emmen 9 km.

VOORAF

Over dit logboek

Een notitie van Lambert Mensink, voorin het schrift geplakt.

Ik houd bij elke zaak een logboek bij. Dat heb ik bij de recherche in Almelo geleerd van een oude collega, die zei dat een rechercheur twee geheugens heeft: één dat vergeet en één dat liegt. Het logboek is het derde. Erin komt wat ik zie, hoor, lees en denk, op het moment dat het gebeurt, met de tijd erbij. Niet wat ik er een week later van maak.

Wat er niet in komt: wat ik niet heb gezien. Wat mensen me vertellen, schrijf ik op als wat mensen me vertellen. Of het waar is, blijkt later, of nooit.

Ik schrijf het voor mezelf, dus het is niet altijd netjes. Afkortingen: LM ben ik. W. is Wilma, mijn opdrachtgever. "Km" achter een dag zijn de kilometers voor de declaratie. Aantekeningen in de kantlijn heb ik er later, dezelfde avond, bij gezet. Stukken die ik onderweg kreeg of vond, heb ik erin geplakt of overgeschreven en genummerd als bijlagen; achter elke bijlage staat waar hij vandaan komt.

Dit logboek begint op maandag 21 september 2026, de dag dat Wilma Kuiper-Lanting mijn kantoor binnenkwam, en het eindigt op vrijdag 2 oktober. Ik heb er niets uit weggelaten en niets aan toegevoegd, behalve een kaartje van de streek en een schets van de afgraving die ik later netjes heb overgetekend.

Als u dit leest, ben ik de enige niet meer die het weet.

L. Mensink
Emmen

MAANDAG

21 september

Kantoor, Emmen · bewolkt, 15 graden

▸ 09.40 Mevrouw Kuiper-Lanting, op de minuut. Lang, rechte rug, een Jumbotas in de ene hand en een plastic map in de andere. Ze ging niet zitten voordat ik de stoel had aangeschoven, en toen ze zat, zette ze de tas tussen haar voeten alsof iemand hem kon komen halen. In de tas: de spullen van haar broer, die ze vrijdag van de politie terugkreeg.

Haar broer is Geert Lanting, 64, ongetrouwd, landmeter geweest bij het Kadaster tot zijn pensioen, woonde aan het Heidepad in Exloo. Op zondag 13 september is hij gevonden onder aan de wand van een zandafgraving, een paar kilometer van zijn huis. Hij zocht daar stenen. Al dertig jaar. Volgens de politie is hij van de rand gevallen.

"Geert viel niet," zei ze. "Geert was landmeter. Die keek eerst waar hij stond en dan pas waar hij naartoe ging. Zo liep hij zelfs door de Jumbo."

Ik heb gezegd wat ik altijd zeg: dat mensen die nooit vallen ook een keer vallen, dat de politie zelden zomaar een zaak sluit, en dat ik haar geld kan kosten zonder dat er iets anders uitkomt dan wat ze al weet. Ze knikte bij elke zin en schoof bij de laatste de plastic map naar me toe.

Wat ze me vertelde, in haar volgorde:

Eén. Geert had eind augustus in diezelfde afgraving "iets heel bijzonders" gevonden. Een groene steen met rode stippen, zo groot als een flinke bloemkool. Een eclogiet, zei hij. Ze moest het woord van me opschrijven om het goed te spellen. Er was een man uit Valthermond, Ottens, die er veel geld voor wilde geven. Geert weigerde; de steen zou naar een stichting in Odoorn gaan.

Twee. Geert had ruzie met "de mensen van de kuil". Hij vond dat ze de wand te steil afgroeven. Hij had er een brief over geschreven.

Drie. Vrijdagavond 11 september, de avond voor zijn dood, at hij bij haar en Herman. Tijdens het eten werd hij gebeld. Hij ging ermee naar buiten, kwam terug met rode wangen en wilde niet zeggen waarover

het ging. "Steenzaken." Ze heeft het hem later nog in een appje gevraagd.

Vier. De politie zegt dat hij die zaterdag om tien voor zeven nog fietsend is gezien, op weg naar de kuil. "Dat kan," zei ze. "Hij ging vaak tegen de avond. Vanwege het licht." Maar om half zeven had ze hem gebeld, en hij nam niet op. "Als hij om tien voor zeven nog op de fiets zat, waarom nam hij dan om twintig over zes niet op?" Ik zei dat mensen op een fiets hun telefoon vaak niet horen. Ze zei: "Geert hoorde alles."

Ze zegt "half zeven", het oproepoverzicht zegt 18.20. Gecorrigeerd hieronder.

Uit de map haalde ze eerst een rouwkaart. "Die heb ik zelf gemaakt. Geert zou hem te zoetsappig vinden." Ze legde hem voor me neer en keek ernaar alsof ze hem voor het eerst zag.

BIJLAGE 01 Rouwkaart

Hij keek naar de grond
en zag wat daar al die tijd had gelegen.

Geert Lanting

* Emmen, 3 maart 1962 † Exloo, 12 september 2026

Verbijsterd en verdrietig nemen wij afscheid van mijn broer en zwager.

Wilma en Herman Kuiper-Lanting

De afscheidsdienst wordt gehouden op zaterdag 19 september om 11.00 uur in Exloo, waarna wij hem begeleiden naar de begraafplaats. Liever geen bloemen; een steen van uw eigen erf is welkom.

Ik heb de opdracht aangenomen. Veertig uur als plafond, daarna praten we verder. Ze tekende zonder de kleine letters te lezen. "Ik lees de rest wel als u klaar bent," zei ze.

BIJLAGE 02 Opdrachtbevestiging, ondertekend

MENSINK RECHERCHE & ADVIES
particulier onderzoeksbureau · vergunning POB 8814 · Emmen · info@mensinkrecherche.nl

Emmen, 21 september 2026

Opdrachtbevestiging dossier 26-031

Opdrachtgever: mevrouw W. Kuiper-Lanting, Emmen.
Onderwerp: de omstandigheden rond het overlijden van de heer G. Lanting (Exloo), gevonden op zondag 13 september 2026 in zandafgraving De Kampsheide.

Opdracht: nagaan of het overlijden een ongeval was, zoals de politie heeft vastgesteld, of dat er sprake is van betrokkenheid van een ander. Daarnaast: nagaan waar de steen is gebleven die de heer Lanting op 29 augustus vond, en die volgens de opdrachtgever "veel geld waard" was.

Tarief € 68 per uur, reiskosten € 0,39 per kilometer, beide exclusief btw. Maximum zonder nader overleg: 40 uur. Voorschot: € 1.000, ontvangen.

Het bureau deelt geen informatie met derden zonder toestemming van de opdrachtgever, behalve wanneer de wet daartoe verplicht. Bevindingen die wijzen op een strafbaar feit worden met de opdrachtgever besproken en zo nodig bij de politie gemeld.

Voor akkoord,
W. Kuiper-Lanting L. Mensink

▸ 10.55 Ze is weg. In de Jumbotas: Geerts telefoon met oplader (code 1962, zijn geboortejaar; ze wist het uit haar hoofd), een kleine Canon-camera, een groen notitieboek met elastiek, een oranje rugzak met een geologenhamer, een loep aan een koordje, een hoofdlamp, een lege waterfles en een bos sleutels met een label "schuur". En de brief van de politie.

BIJLAGE 04 Knipsel uit de Hondsrugkoerier

HONDSRUGKOERIER · REGIO · MAANDAG 14 SEPTEMBER 2026

Steenzoeker (64) dood gevonden in zandafgraving

EXLOO · Een 64-jarige man uit Exloo is zondagochtend dood aangetroffen in zandafgraving De Kampsheide, ten noordoosten van het dorp. Een wandelaar vond hem rond kwart voor acht aan de voet van een steile zandwand.

Volgens de politie is de man vermoedelijk zaterdagavond van de rand gevallen, die op die plek is afgebroken. De wand is ongeveer zeven meter hoog. Er zijn geen aanwijzingen voor een misdrijf.

De man was in de omgeving bekend als verwoed zoeker naar zwerfstenen. Een bekende zag hem zaterdag rond tien voor zeven nog op de fiets, op weg naar de afgraving. "Hij kende die kuil als zijn broekzak," zegt een buurtbewoner. "Dat het daar moet gebeuren, is niet te bevatten."

Zandwinning Hulshof, dat de afgraving exploiteert, wilde zondag niet reageren. Wandelaars klagen al langer over de onafgeschermde rand langs het Kampsheidepad. "Er staat één bordje, en dat hangt scheef," aldus een hondenbezitter.

Knipsel dat Wilma in de plastic map had gestopt. De krant heeft het nieuws van de politie en van "een bekende"; de naam van Geert staat er niet in.

▸ 11.30 De brief twee keer gelezen, en het knipsel. Netjes, vriendelijk, dicht. Een kennis die hem om 18.50 zag fietsen. Een rand die afbrak. Een hoofdlamp in de rugzak, dus hij was van plan in het donker te blijven. Ze hebben er een verhaal van gemaakt dat klopt zolang je er niet aan trekt.

Wat ik wil weten voordat ik ergens aan trek: wanneer ging hij van huis, wanneer was hij in de kuil, wie wist dat hij er zou zijn, en waar is die steen.

▸ 13.20 Gebeld met het basisteam. Na twintig minuten wachtmuziek kreeg ik rechercheur Tiems, een vrouw met een stem die gewend is om dingen af te ronden. Ze bevestigde wat in de brief staat en weinig meer. "Meneer Mensink, ik begrijp dat de familie het moeilijk heeft. Er is geen enkele aanwijzing voor een misdrijf. De rand was aantoonbaar instabiel, het bedrijf is daar inmiddels op aangesproken." Of ik mocht weten wie de kennis was die hem om 18.50 zag? Nee. "Hij heeft zich